

PM

Detaljplan Hörby Hasslarp 14

Markföroreningar, markradon och geotekniska förhållanden

ALLMÄNT

Planområdet utgörs av ett kvarter som varit bebyggt sedan tidigt 1900-tal. Byggnationerna i norr har i huvudsak utgjorts av bostäder och/eller inrymt mindre verksamheter, såsom butiker. Vartdera hus har inrymt en mindre källare med oljecistern för uppvärmning. Rivning av byggnaderna har utförts under våren 2024. Inom denna yta planerar kommunen en detaljplaneändring med möjlig markanvändning med användningsbestämmelser för "Centrum – ej hotell, religiös samlingslokal, vård, polis eller häkte" och "Kulturhus", där "Källare får inte finnas" alternativt "Marken får inte förses med byggnad ...." (angivet som "C₂" och "R₁" samt "b₃" respektive "ö₁" i plankarta och -beskrivning, granskningshandling 2024-05-29 och -30). Kulturhus innebär besöksanläggning. Enligt nuvarande planering ämnas ett kulturhus med ytlig grundläggning att uppföras. I söder finns en biograf som har/ska bevaras (angiven som "C₁" i plankarta och -beskrivning, granskningshandling 2024-05-29 och -30). Kvarteret med samtliga dess möjliga markanvändningar och tillhörande användningsbestämmelser bedöms tydligt att rymmas inom begreppet mindre känslig markanvändning (MKM) enligt Naturvårdsverkets (NVs) nomenklatur (se definition av MKM i NV rapport 5976, "Riktvärden för förorenad mark").

För att säkerställa att planområdet är lämpligt för avsedd detaljplan/-ändring och dess användning och användningsbestämmelser har Hörby kommun (genom Håltagarna i Skåne AB och PQ Geoteknik & Miljö AB) efter rivningen utfört markundersökningar inom området. Dessa har redovisats i "Markteknisk undersökningsrapport (MUR) - Geoteknik" daterad 2024-04-23, "PM – Geoteknik", daterad 2024-04-23 och "Miljöteknisk markundersökning (MMU)", revidering A, daterad 2024-07-20, vilka har delgivits till plankontoret och bygg- och miljönämnden i Hörby. Nedan sammanfattas mark- och grundläggningsförhållandena inom planområdet och föreslagna metoder för grundläggning och hantering av markföroreningar.

MARKFÖRORENINGAR

Avhjälpandeåtgärder krävs inom planområdet. Dessa behöver utföras innan (eller i samband med att) byggnation påbörjas.

Vid utförd markmiljöundersökning inom den norra avrivna delen av planområdet har en mindre mängd förorening av arsenik påträffats, med halter över de generella riktvärdena för MKM.

Därutöver påträffas i den ytliga fyllningsjorden främst lägre halter av ämnen som arsenik, bly och PAH. Även om dessa halter är högre än de naturliga geokemiska bakgrunds nivåerna ligger de tydligt under de generella riktvärdena för framtida markanvändning, MKM.

Förekommande ämnen, halter och lokalisering är tämligen normala i stadsmiljö och enkla att åtgärda med konventionell grävsanering. Dess egenskaper gör att de normalt är stabila, hårt fastlagda till (jord)partiklar och därmed inte spridningsbenägna. Huvuddelen av dem kommer dessutom att behöva bortskaffas i samband med att grundläggning av nya byggnader och anläggningar.

En anmälan om avhjälpandeåtgärder måste skickas in till och vara godkänd av miljöförvaltningen innan åtgärder påbörjas. I anmälan kommer i detalj beskrivas hur åtgärder föreslås att utföras, verifieras och rapporteras och i miljöförvaltningens slutbemötande kommer det framgå att beslutade åtgärder utförts och godkänts.

När dessa åtgärder är utförda, verifierade med provtagning och godkända av miljöförvaltningen bedöms planområdet ur markmiljösynpunkt som lämpligt för föreslagen markanvändning enligt planförslaget.

MARKRADON

Byggnader inom planområdet där människor vistas stadigvarande behöver utföras radonskyddade.

Utförd markradonmätning inom planområdet visar entydigt markradonhalter inom den lägre delen av normalriskintervallet. Sammantaget klassas området som normalriskområde. Byggnader där människor vistas stadigvarande, t.ex. arbetsplatser såsom planeras inom planområdet, skall därmed utföras radonskyddade. I detalj hur byggnaderna utformas för att uppnå erforderligt radonskydd, redogörs för i "PM Geoteknik" samt kommer även beskrivas i kommande konstruktiva bygghandlingar.

Om byggnader inom planområdet där människor vistas stadigvarande krävs att och utförs radonskyddade bedöms planområdet ur markradonsynpunkt som lämpligt för föreslagen markanvändning enligt planförslaget.

GEOTEKNIK/GRUNDLÄGGNING

Konventionell ytlig plattgrundläggning bedöms vara lämplig för planerade och möjliga byggnationer enligt planförslaget.

Utförd geoteknisk undersökning visar att planområdet ligger på mark, som under någon meter fyllningsjord, utgörs av naturligt lagrad bland-finkornig morän med god bärighet och utan stabilitetsproblem, till undersökta djup, 4-6 m. Grundvatten har inmätts från ca 3 m djup och bedöms erfarenhetsmässigt i extremfall kunna variera maximalt ± 1 m. Enligt kartmaterial finns berg av sandsten på minst 30 m djup.

Planerade och enligt planförslaget möjliga byggnationer bedöms vara lämpliga att grundlägga med konventionell ytlig grundläggning, t.ex. betongplatta på mark med förstävningar eller separata fundament under bärande konstruktioner. Grundläggning görs i fast morän eller ny kontrollerad uppfyllnad. Komplementbyggnader, vatten- och avlopps- och andra anläggningar kan grundläggas direkt på/i befintlig mark.

Vid byggnation måste omgivningspåverkan beaktas, bl.a. med avseende på vibrationer och deformationer, inte minst med hänsyn till befintlig biografbyggnad och andra intilliggande byggnader och anläggningar, t.ex. p.g.a. schaktning, packning och grundvatten. För eventuella djupa schakter under grundvattenytan måste vattenåtgärder beaktas.

Markens egenskaper är goda och föreslagna grundläggningsmetoder är enkla och konventionella varför planområdet ur grundläggningssynpunkt bedöms lämpligt för föreslagen markanvändning enligt planförslaget.